

КИР БУЛИЧОВ

КОСМИЧЕСКИ ДЕСАНТ

Част 0 от „Велики Гусляр (разкази)“

Превод от руски: Донка Станкова, 1982

chitanka.info

Това се случи през август, в един горещ ветровит съботен ден.

Николай Ложкин, пенсионер, успя да убеди своите съседни професор Лев Христофорович Минц и Корнелий Удалов да прекарат деня на езерото Копенхаген, да си починат от градския шум, от семейството и работата.

Езерото Копенхаген се намира на двадесет километра от Велики Гусляр, дотам се отива с автобус и после съвсем малко пеш по една пътека през смесена гора.

А ето откъде идва названието на езерото. Някога там е било имението на помещика Гуля (Гулкин), голям англоман, който смятал, че Копенхаген е английски адмирал. И названието си останало така завинаги поради странното си звучене за околното население.

Корнелий Удалов помъкна и въдица, за да полови риба, а професор Минц — куфарчето със сглобяемата лаборатория, искаше да вземе вода за изследване: намислил беше да развъди в езерото миди за народното стопанство. Николай Ложкин искаше да се попече на слънце по системата на йогите. Отначало си избраха място на сянка под един як бор, настаниха се там — постлаха одеяло, извадиха храната, хапнаха и се разприказваха за най-различни проблеми. Край езерото се мяркаха и други хора, но поради жегата никой не ловеше риба, почиваха си.

— Отдавна не е имало никакво събитие — каза Удалов.

Той се бе съблякъл, беше по сини плувки с щампосано цвете отстрани и с триъгълна шапка от вестник, за да не изгори плешивината му от слънцето.

— Непременно ще има събития — обади се старецът Ложкин. — Хубаво време се задържа. Такова не е имало в нашия край от 1878 година. — И за по-нагледно той написа датата на пясъка, тегли една стреличка и написа до нея и друга — 1978. — Цяло столетие!

В същия момент над нас се появи космически кораб. Той безшумно увисна над езерото, сякаш беше обиколил цялата Галактика, за да търси такова красиво езеро, и сега не можеше да му се нарадва.

— Гледайте — каза Удалов. — Пришълци от космоса.

— Нали ви казах — рече Ложкин.

— Такива не са долитали досега при нас — каза Удалов, като стана и килна назад шапката си от вестник. Видът му беше сериозен.

Професор Минц, който не се беше съблякъл още, също се изправи и разтвори пръстите си на определено разстояние от очите, за да определи размерите на кораба.

— Да, за първи път виждаме такъв — потвърди Ложкин. — Това е нещо съвсем ново.

Съседите бяха виждали доста чужди космически кораби, защото пришълците обичат да се приземяват в Гусляр.

— Отдалеч е долетял — каза професор Минц, свършил с измеренията. — Пи-мезонните ускорители са съвсем износени.

Удалов и Ложкин се вгледаха внимателно и потвърдиха думите на Минц. Пи-мезонните ускорители имаха нужда от ремонт.

Корабът бавно се спускаше надолу, придвижвайки се към брега, и най-подир увисна над самия край на водата, хвърляйки сянка върху пясъка.

— Ей сега ще... — каза Удалов.

„Да, помисли си Ложкин. След малко люкът ще се отвори и на пясъка ще се стовари непозната цивилизация. Най-вероятно е да се очаква, че тя е приятелски настроена, но не е изключено на края в Гусляр да е дошла зла и чужда нам космическа сила, за да завладее Земята. И нищо не може да се предприеме. До града има двадесет километра, пък и автобусът рядко минава.“

От кораба изскочиха многобройни опипвачи и анализатори.

— Проучват условията — каза Удалов.

Минц само кимна в отговор. Това се разбираше от само себе си.

Анализаторите се прибраха.

И тогава стана нещо неочаквано.

Люкът отдолу се отвори. Вместо космонавти на брега се изсипа сякаш от силажна кула купчина зелена маса, която приличаше на консервиран спанак, неотдавна в гуслярския магазин бяха пуснали такива консерви и хората ги купуваха за приготвяне на супа. После люкът веднага се затвори. Зелената маса се разля по пясъка като гъсто желе и се приближаваше към водата. Корабът се издигна нагоре и се изгуби.

— Прилича да е водна цивилизация — каза Минц.

Ложкин, който мислено си беше приготвил приветствената реч, защото притежаваше и жизнен опит, и опит в обществената работа, мълчеше, зелената маса нямаше никакви органи, към които би могъл

да се обърне с реч. И все пак каза шепнешком, за да не би желеподобният пришълец да чуе:

— Своего рода хулиганство. Ще замърси цялото езеро, а хората се къпят в него.

— Сега вече не трябва да се къпем — каза Корнелий Удалов. — Твърде е възможно пришълецът да има нежни части и ние по този начин ще ги повредим.

— Плесен е това, а не пришълец — стигна до окончателен извод Ложкин.

— Може би е радиоактивен? — запитва Удалов.

— Ей сега ще проверим. — Минц отвори куфарчето, в което имаше сглобяем микроскоп, спектограф, гайгеров брояч, епруветки, химикали и други уреди.

Старецът Ложкин, обзет от недоверие към зеления пришълец, част от който беше вече допълзляла до водата и се разстилаше по повърхността ѝ като зелена ципа, извади химически молив и написа с печатни букви на шперплатова дъсчица:

„Къпането, риболовът, прането на бельо
Е ЗАБРАНЕНО — ОПАСНО Е!“

После закрепил дъсчицата за дънера на бора и хората, които се трупаха на мястото на произшествието от другите участъци на брега, се спираха пред обявата и я прочитаха.

Минц отиде до водата и се наведе над зелената каша. Броячът за радиация мълчеше, което бе успокоително.

— Не е изключено това да е космически десант — каза той на Удалов, изправен над него, подсигурявайки го отзад.

— Жалко — отвърна Удалов. — Аз винаги съм бил за дружба между космическите цивилизации.

— Ако тази зелена плесен започне бързо да се размножава, ще покрие като слой цялата ни планета и тогава тези чуждопланетни агресори съвсем лесно ще ни завладеят с голи ръце.

— Може да се измисли по-прост начин — каза Удалов.

— Че какво знаем ние за тяхната психология? — попита Минц. — Ами ако те винаги ей така покоряват чуждите планети?

Един от излетниците се обади:

— Я да си вървя аз у дома. Да оберя поне домати от градината. Че, току виж, тия пришълци всичко унищожат.

След него си тръгнаха още неколцина от излетниците и рибарите. Но повечето останаха, защото за обикновения гусярец няма по-голямо удоволствие от досега с непознатата, с тайните на космоса.

— Сега трябва да се изследва поведението на плесента във водната среда — заяви професор Минц.

Той започна да взема проби и да наблюдава поведението на пришълеца в микроскопа.

Удалов, и той не губеше времето си напразно. Отначало начерта във въздуха окръжност и триъгълник, използвайки общото познание от геометрията за всички разумни същества, а после взе оставените си под бора панталони, за да обясни нагледно на пришълеца теоремата за гащите на Питагор. Плесента не обърна внимание на старанията му, но в този момент Минц оповести изводите си.

— Напълно безопасна субстанция — каза професорът. — Микроскопични водорасли, примитивни организми, срещат се и на Земята. Без признаци на разум.

— Това още не е факт — възрази Удалов, но престана да размахва панталоните си, а ги обу. — Ако се струпат, може би ще се получи колективен разум.

— Ако струпаме на едно място зелето от цяла градина, ще се получи голяма купчина от зеле, но никакъв разум — отвърна Минц.

— Но ако се размножи и завладее Земята? — запита Ложкин. — Нали самият вие ни предупреждавахте, Лев Христофорович?

— Имала е достатъчно време да го направи в далечното минало — каза Минц. — Този вид водорасли съществува на Земята милиарди години.

— Ще унищожат всичката риба — обади се един младеж в моряшка фанелка.

— Рибата вече започна да я яде — каза Минц.

И така рухна теорията за космически десант, остана неизползвана подготвената от Ложкин реч и отидоха на вятъра усилията на Удалов по повод теоремата на Питагор. Минц беше добър специалист. Щом бе казал, че космическият кораб е изсипал на брега

на езерото Копенхаген чисто и просто куп дребни водорасли, значи, е така.

Разочарованите зяпачи се пръснаха по брега, а Минц седна с двамата си съседни под бора с предупреждаващия надпис и се замисли какво би могло да означава това. Защото е невъзможно от космоса да са пратили кораб само за да изсипе купчина водорасли.

Останалите на брега водорасли бързо изсъхваха от слънцето, почерняваха и се изгубваха в пясъка.

— Поставили са ни логическа задача — каза Удалов. — Проверяват дали ще се уплашим, или не.

— И ни наблюдават, така ли?

— Да, наблюдават ни.

Минц стана и тръгна по брега, за да види докъде са се пръснали водораслите. Езерото си живееше своя спокоен, тих съботен живот и нищо не напомняше неотдавнашното появяване на космическия кораб. Както вървеше, се спъна в нещо твърдо. Предполагайки, че това е камък, той ритна с носа на обувката препятствието, но то не помръдна, а Минц, който беше с леки сандали, си нарани големия пръст.

— Ох — простена той.

Удалов вече бързаше да му се притече на помощ.

— Какво има?

— Камък — каза Минц. — Не се вижда от водорасли.

Удалов просто по интуиция разбра, че това не е камък. Клекна веднага и разрови водораслите, още влажни и лепкави. И усилията му бяха възнаградени. Неголям златист цилиндър, горната част на който се подаваше от пясъка, бавно се въртеше и навлизаше навътре.

— А ето го и пришълеца — каза Удалов и започна с две ръце като куче да разравя пясъка, за да извади цилиндъра.

Цилиндърът не беше голям, но бе тежък. Минц бързо извади приемника на ултракъси вълни от куфарчето, където имаше всичко, което би могло да потрѣбва, настрои го и каза:

— Така и очаквах. Цилиндърът издава сигнал на постоянна вълна.

— Върху него има написано нещо — каза Удалов. Наистина върху него имаше написано нещо.

— Той се отвинтва — забеляза Удалов. И наистина цилиндърът сам се отвинтваше. Вътре имаше навита на тръбичка метална лентичка

и на нея същите букви, каквито видяха върху цилиндъра.

— Прилича ми на есперанто — каза Минц, разглеждайки текста. — Само че е друг език. И графиката не ми е позната. Но нищо, окончанията и префиксите си личат, препинателните знаци се долавят, структурата е проста. Дайте ми само десет минути и аз, както и всеки лингвистичен гений, ще прочета този текст.

— Много добре — каза Удалов. — Аз пък през това време ще нарежа салама и ще отворя бирата.

Удалов приготви да хапнат, дадоха един сандвич и на Минц и след десет минути текстът беше разчетен, понеже Минц използва опита на Шампиљон, на Кнорозов и на други прекрасни майстори, специалисти по клинопис и писмеността на маите.

— Внимание — каза Минц. — Ако се интересувате, ще ви прочета превода на космическото послание. То представлява интерес.

Минц тихичко се изкиска.

— Най-напред надписа върху цилиндъра: „Да се отвори след четири милиарда години.“

— Какво? — запита Ложкин.

— Гарантирам за верността на превода.

— Тогава излиза, че напразно сме го отворили — каза Удалов. — Те са разчитали, а ние не спазихме това условие.

— Че аз няма да живея толкова — рече Ложкин. — Затуй няма защо да съжалявам. Освен това най-напред го отворихме, а после прочетохме забраната.

— А сега текста — продължи Минц. — „Драги жители на планетата, чието наименование още не е измислено...“

— Как така? — учуди се Ложкин. — Нашата планета вече си има име.

— И мнозина в космоса го знаят — подкрепи го Удалов.

Минц изслуша възраженията и продължи:

— „Днес се навършиха четири милиарда години от деня, когато автоматичният кораб-сеялка от нашата родна планета Прекрупциан извърши незабелязана, но принципна крачка във вашата еволюция. Бидейки последователи на теорията и практиката на панспермия, ние разпращаме по всички краища на Галактиката кораби, натоварени с примитивна форма на живот — водорасли. Щом попаднат на населена планета, те се развиват, тъй като са съвсем прости и непретенциозни

живи същества. След много милиони години те ще дадат началото на по-сложни същества, след това ще се появят динозаври и мастодонти и на края ще настъпи онзи щастлив за всяка планета ден, когато човекът-маймуна ще вземе в лапата си тояга и ще почне да произнася отделни думи. По-късно ще си построи къща и ще изобрети радиото. Но да знаете, че вие, наши далечни по време и пространство сродници по еволюция, сте изобрели радиото и сте уловили сигналите на нашата капсула, заровена преди четири милиарда години на брега на необитаемо и пустинно езеро, благодарение на това, че ние сме посели във водата примитивни водорасли. Не оставяме адреса си — срокът е твърде голям. Ние подарихме живот на вашата планета и ви създадохме без каквато и да е корист. Ако намерите капсулата и прочетете посланието, значи, сме постигнали своята цел. Можете да ни кажете само едно благодаря. Успешна еволюция, приятели!“ Това е всичко — каза Минц, без да крие, че е малко натъжен. — Позакъснели са мъничко.

— Аз нали ви разправях, че са разумни — каза Удалов. — И никаква враждебност.

Удалов вярваше в космическата дружба и бележката в цилиндъра само укрепи увереността му в това.

Микроскопичните водорасли плаваха по езерото и каракудите ги изяждаха. Но неочаквано Ложкин се натъжи.

— Какво има? — запита Удалов. — От какво си недоволен? Че не са си оставили адреса ли? Ще го научим. Ще отлетим при тях и как само ще се посмеем заедно.

— Не за адреса — отвърна Ложкин. — Мисля си дали да не потърсим и друга капсула?

— Каква друга?

— Ами онази, която някой е оставил на Земята преди четири милиарда години...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.